

افق‌های فراروی توسعه صنعت پالایش

■ جلیل سالاری ■

معاون وزیر و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران به‌عنوان یکی از چهار شرکت اصلی وزارت نفت با بهره‌گیری بیش از ۳۰ هزار نیروی انسانی کارآزموده و وظیفه تولید، انتقال و توزیع فرآورده‌های نفتی را در گستره پهناور ایران اسلامی به صورت ایمن، پایدار و بهره‌ور برعهده دارد. علاوه بر این، شرکت ملی پالایش و پخش مسئولیت ارائه خدمات فنی و مهندسی و ارتباطات مخابراتی به شرکت‌های زنجیره تأمین، انتقال و توزیع را در داخل کشور و تأمین تجهیزات و نوسازی پالایشگاه‌ها در خارج کشور (فراسرزمینی) برعهده دارد که ضمن جلوگیری از خام‌فروشی، فروش فرآورده‌های تولیدی را در بازارهای فراسرزمینی تسهیل می‌کند و ارزش حاصل به کشور برخواهد گشت.

این شرکت با اجرای طرح‌های استراتژیک و راهبردی، از سال‌های گذشته تاکنون نقش مؤثری در بخش پایین‌دستی صنعت نفت ایفا کرده و در مقاطع مختلف با ایجاد ارزش افزوده و ارزش‌آوری در بخش صادرات فرآورده‌های نفتی، تأمین و توزیع سوخت در بازار مصرف و تأمین خوراک مجتمع‌های پتروشیمی و تأمین سوخت نیروگاه‌ها، تمام توان و ظرفیت‌های خود را به کار گرفته است.

ظرفیت پالایش کشور با استناد به عملکرد ۹ پالایشگاه نفتی و پالایشگاه ستاره خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی، از جایگاه تثبیت‌شده‌ای برخوردار است و در حال حاضر ظرفیت عملکردی روزانه پالایش کشور ۲/۲۲ میلیون بشکه در روز برآورد شده است.

میانگین تولید بنزین از ابتدای سال جاری ۱۰۹ و نفت‌گاز ۱۱۱ میلیون لیتر در روز و مصرف این دو فرآورده به ترتیب روزانه ۱۱۴ و ۱۰۳ میلیون لیتر بوده که در مقایسه با سال گذشته تولید بنزین و نفت‌گاز افزایش یافته (تولید بنزین ۱۰۲ و نفت‌گاز ۱۰۹ میلیون لیتر در روز) و مصرف نیز این روند رو به رشد را به خود دیده است (مصرف سال گذشته بنزین ۱۰۵ و نفت‌گاز ۱۱۲ میلیون لیتر در روز). با توجه به رشد مصرف سوخت بعد از اتمام شرایط کرونا و عدم رشد مناسب کیفیت خودروهایی تولیدی در راستای کاهش مصرف سوخت و افزایش ورود خودرو

به بازار بدون در نظر گرفتن اسقاط خودروهای فرسوده، تمام برنامه‌ریزی‌ها برای پایداری تولید و توزیع سوخت به‌رغم ناترازی موجود با موفقیت محقق شده است و گواهی این موضوع ایام نوروز سال ۱۴۰۲ است که میزان مصرف بنزین به بیش از ۱۴۵ میلیون لیتر در روز رسید که با برنامه‌ریزی دقیق فنی و عملیاتی تأمین و توزیع سوخت در کل کشور انجام گرفت و هیچ‌گونه مشکلی در توزیع سوخت مشاهده نشد. در زمستان سرد سال گذشته تأمین مورد نیاز سوخت صنایع و نیروگاه‌های کشور (روزانه ۵۰ میلیون لیتر) در شرایط ناترازی پیش آمده در بخش گاز مصرفی صنایع و خانگی انجام گرفت که مانع از قطع گاز و برق شهروندان در فصول سرد و گرم سال شده است. توزیع ۶۱ میلیارد لیتر فرآورده از طریق ۴۳۰۰ جایگاه، تأمین و توزیع روزانه ۲۴ میلیون مترمکعب سوخت سی‌ان‌جی و توزیع سوخت مورد نیاز فرودگاه‌های کشور به میزان روزانه ۴ میلیون لیتر، از فعالیت‌های کلیدی این شرکت است. افق پیش‌روی صنعت پالایش، توسعه در حوزه‌های تولید، انتقال و ذخیره‌سازی با نگاه به تکمیل زنجیره ارزش و تغییر مسیر از سوخت‌محوری به سودمحوری است که این مسیر نیازمند توجه به سیاست‌های مدیریت و بهینه‌سازی مصرف در راستای کاهش مصرف فرآورده‌ها و توجه به رشد تولید در حوزه‌های حمل‌ونقل عمومی (مترو، اتوبوس و...) و استفاده از سوخت‌های

تجدیدپذیر و تمرکز بر سوخت‌های پاک همچون برق، هیبرید و هیدروژن است. لازمه توسعه، منابع مالی، سرمایه‌گذاری و ارتباطات بین‌المللی و توسعه کسب‌وکار با نفوذ در بازارهای جهانی است که برای این امر راهکارهای تأمین منابع مالی در برنامه‌های پنج ساله دولت از جمله بند «ه» تبصره «۱» قانون بودجه سال ۱۴۰۲ لحاظ شده است. اهم فعالیت‌های انجام شده به شرح ذیل می‌باشد:

- اقدام به ساخت پتروپالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای شهید سلیمانی و اخذ مصوبه شورای اقتصاد و ثبت شرکت مذکور
- اقدام به احداث پالایشگاه ۱۸۰ هزار بشکه‌ای خوزستان
- اخذ مصوبه شورای اقتصاد و احداث خط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی تابش (مسیر رفسنجان/ بیرجند/ تربت حیدریه/ مشهد) با ظرفیت انتقال ۱۵۰ هزار بشکه فرآورده‌های نفتی در روز به طول ۹۷۸ کیلومتر
- اخذ مصوبه شورای اقتصاد و احداث خط لوله پارس با ظرفیت ۷۳ هزار بشکه در روز فرآورده‌های نفتی به طول ۴۰۰ کیلومتر (مهرآوران/ فسا/ شیراز)
- اقدام به احداث تأسیسات انتقال و ذخیره فرآورده‌های نفتی شهید مهدوی به میزان ۶۰۰ میلیون لیتر در روستای جمال احمد بندرعباس
- صدور خدمات فنی و مهندسی و اجرای تعمیرات اساسی پالایشگاه‌های

ظرفیت پالایش کشور با استناد به عملکرد ۹ پالایشگاه نفتی و پالایشگاه ستاره خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی، از جایگاه تثبیت‌شده‌ای برخوردار است و در حال حاضر ظرفیت عملکردی روزانه پالایش کشور ۲/۲۲ میلیون بشکه در روز برآورد شده است

نفته دولت

ویژه‌نامه
وزارت نفت

ایران

شهریور ۱۴۰۲